

KOMITEE DER RANDGEMEENTEN, feitelijke vereniging opgericht in 1960 om het Vlaamse karakter van de Nederlandstalige randgemeenten

rond Brussel te bewaren en te versterken.

Het Komitee overkoepelde toen de Vlaamse Komitees van Dilbeek, Groot-Bijgaarden, Linkebeek, Strombeek-Bever, Sint-Genesius-Rode, Wemmel, Wezembeek-Oppem, Kraainem, Tervuren, Zaventem en Sint-Pieters-Leeuw. De initiatiefnemers van het eerste uur waren onder anderen Dridoes de Meerleer (Wemmel), **Antoon Roosens** (Schaarbeek), Bert Theuwissen (Wezembeek-Oppem) en Pierre Swaelens (Dilbeek).

De beginjaren waren vooral gekenmerkt door een harde politieke strijd tegen de talentellingen, het akkoord van **Hertoginnedal** en zijn faciliteiten. Een uiting van deze strijd was de organisatie van de Dag van de Randgemeenten op 11 december 1960. In samenwerking met de Vlaamse Verenigingen Randgemeenten en de **Vlaamse Toeristenbond – Vlaamse Automobilistenbond** (VTB-VAB) organiseerde het **Vlaams Aktiekomitee voor Brussel en Taalgrens** een optocht van motorvoertuigen doorheen de verschillende randgemeenten van Brussel. Met deze duizendvoudige auto-gordel rond de hoofdstad kreeg het Komitee zijn vuurdoop. De daaropvolgende jaren lag het mee aan de basis van het succes van de **Marsen op Brussel**. Sinds 1964 heeft het bij iedere gemeenteraadsverkiezing de Vlaamse eenheidslijsten in de zes faciliteitengemeenten financieel gesteund. De laatste tijd profileert het Komitee zich ook meer en meer op het socio-culturele vlak. Zo was het werkzaam in de actiegroepen Waar Vlamingen THUIS zijn en Wij houden van alle mensen die het Vlaams karakter van onze gemeente eerbiedigen. Het Komitee was ook de initiatiefnemer van **De Gordel**, een toeristische fietstocht door de rand en rond de hoofdstad. De organisatie werd later overgenomen door het Bloso.

Op 27 juni 1988 organiseerde het Komitee “Rand en Voeren Vlaams”, een faciliteitenmeeting in Wemmel, in samenwerking met de meeste verenigingen van het **Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen**. Deze meeting kan gezien worden als een reactie op het communautaire akkoord van de regering-**Wilfried Martens VIII**.

In 1989 werd gestart met de uitgave van *De Zes*, een trimestrieel blad voor “Vlamingen in de zes en hun sympathisanten elders” met een huidige oplage van 35.000 exemplaren (1998). Het blad wordt volledig gefinancierd door het Komitee en de abonnees, zonder subsidie of publiciteit en brengt informatie over de zes, soms over Voeren en vaak over de V.B. in het algemeen. De vertegenwoordigers van de faciliteitengemeenten voor het Komitee zijn tevens de redactieleden van *De Zes*: Stefaan de Doncker (Wemmel), Peter Elslander (Kraainem), Katty Mosaert (Sint-Genesius-Rode), Willy Sterckx (Linkebeek), Toon van Hoogenbemt (Wezembeek-Oppem), André Lermينياux (Drogenbos) als voorzitter en Johan Laeremans (Grimbergen) als pen-

ningmeester en hoofdredacteur van *De Zes*.

Op 18 maart 1995 kreeg het Komitee de Visser-Neerlandia Prijs toegekend. Daarna volgden de Albrecht Rodenbachprijs (1996), de cultuurprijs Mevrouw Paternoster-van Genechten en de Jet Jorssenprijs (1997).

Van 11 januari tot 11 juli 1998 liep een bewustmakingscampagne met voordrachten en een video over het ontstaan en de evolutie van de taalproblemen in de zes faciliteitengemeenten in de rand rond Brussel. De initiatiefnemers, het Komitee der Randgemeenten, het Algemeen Nederlands Zangverbond (ANZ) en de Vlaamse Cultuurstichting hoopen met deze nieuwe sensibiliseringscampagne politieke druk uit te oefenen en reacties los te wekken bij de publieke opinie in verband met het 'faciliteitenprobleem'.

LITERATUUR: *Gordel* magazine, z.j.; – W. van Gelder, *Wandelen in de 6. Een toeristisch wegwijs voor de 'zes' Vlaamse randgemeenten rond Brussel*, z.j.; – *Thuis zijn...*, 1979; – *De Autotoerist* (Speciaalnummer 'Ik hou van alle zes'), jg. 34, nr. 26 (december 1981); – S. Parmentier, *Vereniging en identiteit. De opbouw van een Nederlandstalig sociaal-cultureel netwerk te Brussel (1960-1986)* (Taal en Sociale Integratie, nr. 10, 1988); – G. de Sutter, *De zes en de zilveren lepel. Een avontuur van Johan van de rand*, 1992; – id., *De zes en de gordel. Johan van de rand en de intelligente komeet*, 1993; – *De zes* (bijlage), jg. 5, nr. 4 (1993-1994).

MYRIAM VERKOUTER

KOMITEE VLAANDEREN ONSE VADER